

Nº 31.

Sestdeena, 3. (15.) August

1874.

Malka par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kip.

Rahdatis.

Gekschjemmes finnas. No Rihgas: dseedataju kohru konzerte. No Walmeeras: labbibas augfhana. No Dohbeles: semlohpju isslahde. No Wallas: flohlas namma buhwefhana. No Embotes: missiones svehtki. No Salas muischab: bebdigi notikumi. No Pesterburgas: vahreghiswana malibas animalde. No Maflawas: flohlas buhfhana. No Odessas: labbibas augliba.

Ahsemmes finnas. No Wabzjaks: Bismarck flohlas kapitals. No Franzijas: tautas sapulzes flegfhana. No Amerikas: bresfmigs juhras saltis, — dumpis.

Jaunakabs finnas.

Kaffis is Rihgas. Ohtra wiss. sl. sapulze. Gaudiga peemanna. Beelikuma. Weenu nali mescha apmaldijusches. Graudi un sedi.

Gekschjemmes finnas.

No Rihgas. Isgahjuschä svehtdeena tai 28. Juli 6 Rihgas dseedataju kohri bija saweenojusches us konzerti, kurru isrikkoja Mongaku muischä netahit no Rihgas. Kozerete klausitajeem pa prahtam isdewusehs un tee lihgsmi to deenu pawaddija; tilkai atpalkat brauzoht teem leetus usbrukka. Konzertei bija labdarrigs mehrkis, prohti, vahri-atliski schu naudu doht preesch kurlmehmu flohlas.

No Walmeeras aprinka. Remsim papreelschu wehrä pawassari, kusch bija tahds. kas ilgi un wehlu pastahweja aufsts un ar stiprahm naiks salnahm, ta ka pa leelakai dakkai rudsu-lauki padauds plahni israhdiyahs un gandrihs no ikkatra dabbuja bsirdeht, ka schogadd gan rudsu mas buh schoht, bet zaur filta laika atmehchanohs un augliga leetus lihchanu irr taggad rudsu-lauki ta atsehluschi, ka preesch ikkatrám flattotees par tahdu Deewa svehtibu pee taggadejeem rudsu laukeem. Tapat bija ar waffaraju. Sehjams laiks gan bija saufs bes leetus, wehlaki zaur augligu leetus nolihchanu, kaut gan paretti, taggad wiffas druwas warr ar preeku us-

flattiht. Wispahrigi nemmoht warr leezinah, ta tilkabb rudsi, meeschi, ausas, linni irr brangi augfchi, lam tilween semme, kur warr kas augt. No lohku augleem, ta no ahbokem un zittahm leetahm rahdahs, ta masak buhs. Gan laikam zaur to augustu pawassari ta buhs bijis. Joh. Mester.

No Dohbeles. Dohbeles semlohpibas beedriba, no 28 September f. g. fahloht, noturrehbs Dohbele isslahdi un israhdischanu ar wisswissadahm semlohpibas, meschu, dahrtsu, mahju darbu un lauzineeku ammatu leetahm un usaizina wissus, kas pee tahs grubb dallibu netnt. Isslahdes programms irr schahds: Lohpu lohpeschanas raschojumi: Seers, sveests, willa. Gesuhtami labbi eepaklati un ar skaidru isteifschani, zil un no kahdas wehrtibas un ta panahkti. Preesch schahdahm leetahm irr 2 fudraba un 2 bronksa meddati. Semlohpibas augki (3 fudr. un 3 bronks. meddati.) Sehklas, kultas un kuhlisches, linni, un laneppesi, negattawi kuhlisches un issrahdati; faknu augi. Sehklahm wajaga buht stipros mairos, fullites jeb flastes, pehz wairuma no 1 garnizas libds 2 mehri. Lai buhtu jo pilniga isredseschanahs, tad tohp luhgts, neween to esfuhtih, kas buhtu par wisseem tas pahralais, bet arri to, ko par ihsti labbu pehz sawa mehra jasauz. Is meschu leetahm. (1 fudr. un 1 hr. meddati.) Meschu, mescha lohpeju ribli; darwas un zitti raschojumi is meschu augeem. Dahrtsu lohpeju augki (1 fudr. un 1 hr. meddati). Kohlu augki, dahrtsu salnes, sehklas, pulkes. Techniski augki, panahkti zaur mahju strahdneekeem un lauku ammatneeseem. (3 fudr. un 3 hr. meddati): milti, stehr-

teles, meddus un waskus, allus schnabbis, wilnas dsijas un audi, linnu dsijas un audi, keegeli un uhdens-reeres, jumtu seggu materials, fohka darbi, semmes malka, mergels, gipfis u. z. Wissadas leetu krahtuves, is kurrahm mahzibas smeltamas, tiks preelfsch wissahm nodastahm pretti nemtas, bet tahs netiks spreediuma nemtas. Tahs issstahdamas leetas irr japeemelde wisswehlaki lihds 1. Septemberim Dohbele waj ar wahrdeem waj ar ralstu pee Dohbeles apteekera, Brennera funga. Leetu sanemfchana notiks arri turpatt, fahlfes 20. Septemberi un heigfes 28. Septemberi. Leetahm waijaga labbi eepakkatahm buht, ta ka netohp apfahdetas; komiteja par to gahdahs, ta tahs tabdas pat taps atdohtas; eesubtitajeem is tahleenes komiteja apnemahs no sawas pusses aissuhiti atpaktat. Scho sinau is Latv. awisehm isnehmuschi un saweem zeen. Iafitajeem pasneegdami, usaizingajam muhsu semlohpjus, lai kats, kam tillai eespehjams, pee schihs issstahdes dallibu nemtu, waj issstahdamas leetas pee suhtidams waj pats issstahdi apmekledams. Schahda issstahde atmett daschadus labbumus; winaa paflubina semlohpjus us sawu darbu weizinaschanu, tohs labbakohs raschojumus israhbidama un darra tohs pasihstamus un sawedd tohs sawa starpa lohpā. Jo wairak semlohpji pee issstahdes peedallisees, jo plaschati tad buhs issstahde un jo wairak ta spehs labbumu atmost. Pahr issstahdehm reis runnadami, peeliksim schē lahdu wahrdi par sirgu issstahdi Nehwele. Nehwele sirgu audsinatajeem par usmaddinashanu tillai sirgi isprohweti pee wesumu willschanas un teem stiprakajeem wilzejeem gohda mafkas dahwinatas. Tahs stipralahs pee willschanas bija lehwas. Kahda fainneeka lehwe (kummelsch tezzeja lihds), peezus gaddus wezza, zehla sawu 10 birlawus smaggu wesumu un wilka to uspreelfchu, kaut gan il pa 5 affi wesumam peekrahwa klahd pa 4 pohti, ta la heidsoht wilka 19 birlawus wairak la wersti tahtu. Ohtra fainneeka lehwe wilka 20 birlawus, bet druzin ihfalu gabbalu. Katrai tillai nospreesti 40 rubki gohda-mafkas. Nelas nekaitetu, la arri Dohbeles issstahde tiltu sirgi pee wesumu willschanas isprohweti un teem stiprakajeem wilzejeem tiltu dahwinatas gohda-mafkas jeb gohda-mafkas.

No Walles. Beidsamōs gaddōs Walles draudse irr leelu sohli us preelfchu spehruse. Pee weenans jaunas lohschas pagasta fohlas teek jaw no pawassara strahdahts un ohtrai pagasta fohlai jaw materials arri irr peewests un nahlofcha gaddā tiks buhwehta. Nams buhs stals no keegeleem usmuhrerts un famafahs wissa fohla kahdus 6000 rubl. Lihds schim Walleescheem pilnigas basnizas nebija, tee pahrtika ar basnizu bes tohrna, bet taggad Walles draudse patte par sawu naudu basnizai jaunu tohrni usbuhweju, kas kahdus 108 pehdas garfch un mafahs wairak par 3000 rubleem. Leela pa-

teiziba nahlahs pagasta waldbai, fehrmindereem un wissuwairak draudses mahzitajam, kas ruhpigi un neapnizzis irr gahdajis un flubbinajis us fohlas ustaiifschahu un us naudas fameschanu preelfsch basnizas tohrna. Mahzitajs neween ar wahrdeem irr flubbinajis, bet arri pats dewigu rohku parahdijis. Nauda gan wehl naw wissa preelfsch tohrna samesta, weena peelta daska wehl truhfst, bet to truhfstoschu naudu Walles fainneeki irr sohlijschi samest. Tai 26ta Mai 1874 tillai grunts-akmens lits. Celikka weenu puddeli ar weenu ralstu us zuhlas ahdu. To noralstu lassija draudsei preelfschā, kurrā bija usrakstti taggadeja basnizas preelfschneeka baron Stempela, draudses mahzitaja, pagasta wezzaka, pagasta skribwera, wissu pagasta preelfschneeku un pehrminderu wahrdi, ta arri architelta un diwu meistarui wahrdi.

No Embotes Kursemme. Tai 24ta Juni, la Latv. aw. sīnao, svehtija Latweeschu missiones-svehtkus. Us scheem svehtkeem bija atmahluschi 10 mahzitaji, starp teem arri Gurland mahzitajs no Zelgawas. Pirmas deenas froeklus svehtija ap-pakfch kaijas debbes, netahlu no basnizas kahdā jaukā eelejā. No tuweenas un tahleenas svehtku draudse bija sanahlu, to warreja gan us 500 reh-kinaht. Missiones spreddiki fazzijs Kuldigas Latv. mahzitajs Freiberg l. un pehz winna runnaja Kuldigas Wahzu mahzitajs Maeder l., svehtku weefiem stahstidams pahr Tamulu pagganu tautu Riht-Indijā, kur muhsu missionari stahw darbā. Wiss lauschu pulks bija peefets pee spreddiku teizeja luh-pahm un wehlejabs wehl dauds no missiones darba laufa dsirdeht. Ohtra deenā svehtija Wahzu missiones svehtkus jauki puschkotā basnizā, kur Gurland mahzitajs spreddiki fazzijs.

No Sallas muischias mums teek sīnohts, la tureenas mahzitajs Bernhard Schaack tai 24. Juli, no ahrsemmehm atpaktat zeffodams pehz ilgas un gruhtas wahrgschanas nomirris Pohsenē. Apbehdnata familija paleek leelā kaitla bes apgahdataja. — Schellahlt peeleekam ohtru behdigu sinau. Tai 25ta Juni no rihta pulbst. 1nōs, pušwersti no Moschaleem us dselsszetta kahds dselsszetta strahdneeks (Engel) irr fabraukts tizzis. Labba rohka lihds kameesim atrauta, labba kahja leelā pahrrauta un kreisai kahjai pehda pahrraupta. Nelaimigais tappa tillai pulsten $2\frac{1}{2}$ atrasts un ar maschini us Alzi pee dakteru nowests.

No Sweizeemas. Jasino ta preeziga wehsts (ta B. w. ralsta), ta muhsu leelunga brahlis, v. Begegack l., no isgahjuscha ruddena fahkohf muischā turra semlohpju sapulzes, kas dauds zeenitajus aradduschas. Kas pee sapulzes dallibu nemm, tee sonahl seemā reis pa mehnēsi, wassara pa diwi mehfchi weenreis. Kats mafsa, preelfsch waijadfigahm isdohschahanm pa pufohtra rubla. Lai gan schibm sapulzehm arri swinnetaju netruhbst, tad tomehr ja-

leezina, fa wianas preelsch mums nevaleek bes svehtibas un tik jawehlahs, fa ussahktais darbs eetu sekmigi us preelschu.

No Pehterburgas. Zaur Wissaugstakahm pawehlehm no 22tra Juli augstakobs valdibas ammatobs irr schahdas pahrgrohschanas notikuschas: Kreewijas suhtnis Anglijā, grafs Brunnow, irr slimibas deht us sawu luhgshau no ammata attaists. Wiana weetā par suhtni us Londonu eet schandarmu schess (wirspahrwalditajs) un Keisera kanzelejas preelschneeks, grafs Pehter Schuwalow. Wiana weetā eestahjabs Vilnas general-gubernators A. Postapow un wiana weetā eelsch Vilnas naht general adjutants Pehter Albedinski.

No Maskawas. Kā tureenas awises raksta, tad Maskawā atrohdabs 48 lauschū skohlas, no kurrahm 17 skohlas teek pahrwalditas no pilsfehtas valdibas, 16 skohlas stahv sem tautus apgaismoschanas ministerijas un 15 skohlas irr meiteeschū skohlas, kas no „labbarrischanas beedribas“ irr dibbinatas. Tais pirmas schkiras skohlas teek mahziti 1381 skohleni un schihs skohlas notehra pagaddu 58,588 rublus. Sloblotajos dabbuhn pa daddu 250 lihds 400 rublus. Oħras schkiras skohlas teek mahziti 884 skohleni un treschas schkiras skohlas 422 meitenes. — Maskawā arri tifka noturreta lauschū sloblotaju sapulze. Schinni sapulze tifka jo plaschi pahrspreets, la tizzibas mahziba pa-sneedsama un pahr schi leetu runnaja preesteris Moschdestwensly un sawā runnā norahdiya us daschahm wainahm, kas pee tizzibas mahzibas pasneegschanas atrohnamas.

No Odessas. Pahr labbibas augshau turreenas apgabbalā atrohnahs Pehterburgas awises jo plaschas finnas, kuras schē ihsumā ussīhmesim. Kamehr labbibas plauschana un ewahlshana fablusehs, tamehr laiks irr pastahwigi labs un preelsch plaujas darbeem isbewigs. Augliba bijuse scho-gadd branga, ta ka scho ruddeni warr nosault par baggatu. Leelās Wahzu kolonijās jeb zeemos pee Molotschanas tik labbi auguse labbiba, kahda jaw peeqi gaddi naw auguse. Tahdas paschas preezgas finnas par labbibas brangumu arri no Krimmas dstramas. Attahls plawās brangi audsis, bet tiflai janoschehlo, fa naw deesgan strahdneku, kas warretu wissu sahlu baggatibu sawahlt, ta tad strahdneku truhkuma deht dauds plawās attahls paliks neptauts un tiks nogannihts. Wihna kālnōs wihns gan brangi audsis, bet wihnu ohgas wehl naw deesgan eenahkuschas, ta ka wehl deesgan filta laika waijaga, lai ohgas labbi eenahktu un faldas paliku.

No Sewastopeles. Preelsch diwi gaddeem tifla par meera fungu Sewastopele eezelts sahds schihs, ar wahdu Jakobsohn. Daschi no eedishwotajeem ar Jakobsohna eezelschanu nebija ar meeru un eesneedsa justizes ministerijai luhgshanas-rakstu, lai Jakobsohnu nozettoht. Taggad nu laffam awi-

s, fa ministerija luhgshau prett Jakobsohnu nav pallaušjuſe un Jakobsohns valikta sawā jauneezelā ammatā. Tai 10. Juli Sewastopeles pilsfehtas padohme (duma) issazzijuſe Jakobsohnam pateizibu par wiana kreetnibū un taifnu isturreschanohs sawā ammatā.

Ahrsemmes finnas.

No Wahzijas. Pahr Wahzijas walsts politikas leetahm rakstidamas awises dauds spreesch un raksta par Bismarku un Kullmanni, jeb ar zitteem wahrdeem saltoht, pahr Kullmannā nonahweschanas nodohmu us Bismarku. No tahm plaschahm finnahm un pahrspreedumeem pahr minneto leetu schē ussīhmesim, fa par peeminku, fa Bismarks tai 1. Juli laimigi no nahwes tizzis pasargahts, irr nodohmajuschi dibbinahf fewishku kapitalu. Schi kapitala prozentas til isleetatas preelsch skohloschanas, jo tik zaur skohlahm irr tumfiba un mahnu-tizziba apspeischama; kas taudis us tahdeem tauneem darbeem weddina, par proħwi fa Kullmannā nodohms. Jaw dauds naudas preelsch schi kapitala nogrunteschanas effoht fanahkuse. Schi kapitalu fawz par „Bismarka skohlas kapitali.“ Pahr zitteem notikumeem Wahzijā runnajoht japeeminn, fa Braunschweigas 68 gaddu wezzajs herzogs Wilhelms nodohmajis prezzeetees. Tas noteel tifkai is politikas, jo ar herzogu Wilhelmu ismirist Braunschweigas waldineku familija un pehz schihs semmes pastahwoscheem likkumeem waldischanai waijadsetu peekrist pee Hanoveres kehnina. Bet kad nu Brūhsijas waldiba par scho leetu spreesbama jaw daschfahrt irr issazzijuſe, fa ar Hanoveres semmi Brūhsija effoht mantojuſe arri wissas waldineku teesbas, tad nu Braunschweigesch, weħledamees paliki patstahwigi, irr peerunnojuschi wezzo herzogu prezzeet Hanoveres bijuschu kehnina wezzako meitu, kas taggad irr 26 gaddus wezza. Winni żerre us taħdu wiħi pehz herzoga nahwes palift kahdu laiku pastahwigi sem herzogenes waldischanas.

— Schim mehnesim sahloées tifla Nīrbergas pilsfehtā noturreti īweħki bisskapam Reinkens par goħdu. Reinkens, fa jaw sawā laikā finnjam, irr weens no teem prahrigaleem bissapeem, kas laiżgas waldbas likkumus atkħst par waijadsegeem un tapeħż teem arri pallauſa.

No Franzijas. Franzijas tautas sapulze tifla tai 25. Juli (6. August) fleħgt. Pahr schihs sapulzes darbeem un panahkumeem runnajoht gan wif-fai dauds naw to finnajt, jo sapulze zaure to daschadu partiju striħbedchanohs un kildofchanohs tifla pee saweem darbeem laweta. Preelsch Franzijas schim briħscham irr labbati, fa sapulze sawas seħ-deschanas wairi neturra, jo striħbedamahs ta neta nepanahha. Kahda Franzuschi awise falka iſsħobdama: tautas-sapulze zaure saweem spreedumeem taifni isfaktoht: „Es esmu lohti waijadfiga, bet nedarru tiħri nekħda labbuna.“ Tautas sapulze striħbeda-

mahs un zaur to partijas garru jo wairak uskohydama, gan buhtu leelaku liggu fazehluſe, ja republikas preefschneeka Mak Mahona stingra isturreschanahs un nepahrgrohsams prahs juſchanas nebuhtu apspeedis, ka winsch, prohti Mak Mahons, to fawā laikā isteizis un mehs to arri fawa lappā peeminnejuſchi. Mak Mahons toreis bija ſtaidri isteizis, ka winsch effoht us ſeptineem gaddeem par republikas preefschneeku eezelts nn arri ahtrali no ſchihſ weetas neatkahpschotees, bet stingri fawu peenahkumu par preefschneeku iſpildiſchoht. Winna stingra iſturreſchanahs par tam galvo, ka pa to laiku, ka mehr tautas ſapulze flehgta, partijas nekahdas leelas juſchanas neſpehs fazelt. Republikaneefchi effoht fawā ſtarpa weenojuſchees, ka wian pa tautas ſapulzes flehgſchanas laiku meerigi iſturreſchotees.

— Laffitajt wehl atminneſees, ka Basehns, deht Mezzes zeetohfschne nodohſchanas Brubſchu-Grantschu larrā wehlak tilka us nahwi noſohdihts, gan ſchis nahwes ſpreedums tappa atzelts, bet Basehns tilka is Granzijas israidihts un us lahdū ſallu aifuhitiſt, kur winsch ſem zeetas apvalteſchanas ſtabweja. Schinnis deenās awiſes to ſtaau atneſuſchias, ka Basehns effoht waſtei iſſpruzzis un aibehdſis. Basehns naio wihrs beſ politikas ſwarra, tapēbz arri awiſchneeki Basehna iſbehgſchanu eerauga par eevebrojmu notiſkumu.

No Amerikas. Gelsch Kansas, eelsch weenas no Seemela Amerikas ſabeedrotahm brihwalſtim, effoht noſauts weens breeſmigi leels juhras ſaltilis, ka tureenās awiſes ſanno, tad tas bijis tā: Republikanes uppē minneto ſaltili wiffu pirms eeraudſtis lahdū tilta multineels, kurrā ſaltilis iſlizzis ka lahdū warreni leels, melns balsis pa uhdeni peldam. Us ſaltili wairak reiſu ſchahwa un daſchi ſchahweeni arri trahpija, zaur lo ſaltilis palilla nikns, ſahlka ar fawu warreno aſti uhdī ſapahrt un ſchnahlt. Schnahffchana lihdſinaja damſmaſchines ſivilſchannai. Saltilis warbuht buhtu iſmuzzis, ja lahdū kungs, ar wahrdū Smit, nebuhtu us tahm dohmahm nahtis, ahtrumā pildiht ugguns-ſprizzi ar ſehra-ſkabum (Schwefelfäure) un zitteem lihmijas ſchlidrumeem un ar ſprizzi tur aifdohtees, kur ſaltilis uppē atraddahs. Tur nonahzis winsch ar ſprizzi eeschlahza (eefprizzeja) ſaltilim atplehſtā riħlē fawu lihmijas ſchlidrumus, bet kreetnu lahdianu. Saltilis pirmo reiſu fawā ſwehru dſihwē tahdus lihmijas ſchlidrumus farihjees, las winnaam breeſmigi riħlli nu eelschas pluzzinaja, — ſaltilis ka traſs no uhdena iſleħza un diwreis rinkti gaisa mettis, nogahſahs uppes dibben. Tā ſaltilis wairak reiſu is uhdena iſleħza un atkal uhdēn eegahſahs, liħds beidſoht ſkattitajeem is azzim paſuddis, bet pebz lahdahm deenahm atradda ſaltili nosprahgufchu us uhdena peldam. Kad winnaa pee mallas iſwillu, tad redſeja, ka winsch bija dabbujiſ 19 ſchahweenus; no ſchahweenem gan laikam nebiha ſprahgħis, bet no lihmijas

ſchlidrumeem, lo Smita kungs tam bija riħli ēſchlabzis. Salſcha garrums bija lahdas $4\frac{1}{2}$ aſſis, winna leelakais refnumis 21 zollu aplahrt, galwa 3 pehdas garra un mutte 2 rindas ſohbu, 36 paſwiffam. No iſſkatta ſaltilis bija tu mſchi bruhns un ar ſwihnahm aplahta abba; aſte winnam taħda, taħda bebrim.

— Seemela-Amerikas walkara puſſe nemeeri negrabb rimtees. Amerikas ſentſchi, Indianeeſchi tur us dumpi fazehluſchees, ihpaschi tſchetras Indianeeſchi ziltis, Kohwi, Tschejeni, Komatschi un Appaſchi un jaw ſahluschi karru. Indianeeſchi tā ſemmes gabbalā eelaujuſchees, kas ſtarpa Missouri un Miſſippi leel-uppehm atrohnahs; tur wian wiffu no-pohſtoht un noſaujoht, lo tikkai wian ſatohpoht. Lohpus, ihpaschi ſirgus wian preefſch fewis paturra. Karrofchana wian gan wirfrohku nedabuhs un tilks no Amerikaneefcheem ſakauti un apspeeti; bet Amerikaneefcheem taħds karſch dauds naudas maſfahs. Kad nu apdohmajam, ka Indianeeſchi irr duhſchigt un pee tam breeſmigi neſcheligi zilwel, tad gan warreſim ſapraſt, ka ſchis karſch buhs breeſmigu un neſcheligu notiſkumu pilns.

Jaunatħahs ſinnas.

No Berlines, tā 1mā (13) Auguſtā. Anglijas waliba irr noſpreeduſe, ka Spanijas republika irr par pilnu atħiftana. — Firsts Bismarcks irr Berline nonahzis — Spanijas walidbas karru-vults pee Oteizas, Pamplomas tumumā, irr ſakahwiſ Karlustus.

No Neujorkas, tā 30. Juli (12 Aug.) Gelsch Arlanas Nehgeri irr dumpi fazehluſchei.

Nakſts is Nihzes.

Miħto Mahjas weefi!

Dauds valdees tew fuhtidams, ka mannu ſkohlu fawā lappā peeminnejis, peeleelu no taħs ſchē jo ſtaidraħas ſinnas, jo J. B. kungs Latweeſchu awiſchu 26tā nummurā no Bahrites rakſidams, mannu ſkohlu itt labbi neſiñnadsams raksta.

Muħju Nihzes pagasts irr weens no teem leela-keem pagasteem, bet winsch irr ka eelsch trihs dat-hahm datliħts: tee ſaimneeli, kas irr gar juhrmalli, fauzahs par „Lejneeleem;“ tee kas dſihwo ap Nihzes muſiħu, fauzahs par „Nihzineeleem;“ un tee, kurri lahdas 4 juħdoses attaħlu no muſiħas dſihwo, fauzahs par „Leitischneeleem.“ Leitischneeli ar bañiżu un ſkohlu irr peederrig ipee Bahrites draudses, bet wiſs zits pee Nihzes, ar Nihzi weens pagasts. Manna jeb ta no J. B. kunga peeminneta jauna ſkohla, atrohnahs Leitischneeku dalku. Ar ſchihſ ſkohlas zelſchanu bija tā: Isgħajju ſchiddu Juli meħneſi eeluħdu Leitischneekus (taħħid 50 ſaimneekus un arri falpu wiħrus) un likk teem fawas fenn nozerretahs doħmas preefſħa, prohti taħs, waj mums ar ſkohlu nebuhtu labbali tā, lad ſabeedrotaħmees un uſbuħwetum beedribas ſkohlu un tad aizinatum taħdu

skohlotaju, kas proht arri Kreewu un Wahzu waldā mahziht, jo kā redsams, tad ar tahni lībds schim pasneegtahm mahzibahm muhsu dehli newarrehs us preeschhu isteilt, ihpaschi wehl ta wisspahriga farr-deenasta deht. Pilssehtas skohlas fuhstib, ta mums buhtu grubta eespehshana, kaut arri to wehletumees. Tas bija mans preeschlikums. Lai gan latrs tahdu skohlu wehlejabs, tad tomehr wissi newarrejam weendōs prahots faet; tapehz līkku arri to leetu sawai nowadda waldbai preeschā, wāj winna man ne-atwehletu to leetu esfahlt un isdarrit; winna par to preezajahs un labprahrti man to atwehleja. Nehmu wissu us fewi ween. Esfahku buhweht pee sawas dīshwojamas mahjas gallu klaht; itt no jauna peebuhweja 6 affi un to wezzu prettistabu nehmu klaht, kas arridsan 3 affi garra, ta ka wiss garrums 9 affis un plattums 5 affis. Ta eerilte irr tahba: skohlas istaba ar 4 lohgeom; preesch skohlotaja diwi istabas, blakus skohlas istabai, katra ar 2 lohgeom; preesch skohlneekem 2 istabas, weena tāt wezzā prettistabu, kur skohlneeki ehd un tee masakee guss, tad oħra irr augschā us behnina preesch leeleem skohlneekem, kur gulleht, ar krahnsni un weenu lohgu. Appalschā starp skohlu un prettistabu irr gangis preesch aħra-eeschanas. Gelsch skohlas daxxas airohdahs trihs krahnes, diwi ar balteem pohdeem un weena no keegeleem; pohdu krahnsnehm irr wissi keegelt, kas eeffschā likti no Anglijas ugguns-keegeleem; lohgi wissi dubbusti un jumts no schindellem. Preesch wissas schihs skolas eeriltes un isbuhwes tilla isdohti skaidra naudā 1300 rubku. Beemini un raddi no labprahribas peemetta zits kahdu balkiti, zits arri 7 peħdu garru kluzziti. Ar wissi skohlas eerikti buhtu gan knappi bijis, bet tē wissapfahrt irr zeems no kahdeem 15 faineneekem un tur peħz mahzibas stundahm dauds skohlneelu no-eet, kur winni peemiht.

To skohlu esfahku buhweht tāt 11tā Augustā 1873 un nobeidsu Dezembera mehnesim beidsotees. Sawu skohlu efmu peedewis pee Leepajaz gimnasijas zeen. direktora funga, lai ta tikkū appalsch augstas skohlu pahrraudschanas un skohlneeki mantotu to teesibu (to gadda atrehkinaschanu) pee wiss-pahriga karra-deenasta. Muhsu pagasta waldbiha irr atsinnu seho skohlu par labbu un irr luħgħu seen. direktora fungu, lai to eezeltu par weenu elementarskohlu ar wissahm teesibahm. Been. direktora L. skohla man to leetu gaħda, ta skohla teek no augstas waldbas apstiprinata.

Manna skohla teek no skohlotaja Pinzer funga waddita, kas Jelgawas realskohlu jauri gaħjis ar labbahm attestahthem. Skohlneeki teek mahzitt augstalu skohlu mahzibas, Latweeschu, Kreewu un Wahzu wallodā. Skohla esfahla tāt 21mā Janwar un pabeigta tāt 21mā Juni. Bes finnamahm skohlas mahzibahm behri tilla mahzitt arri wingrofshana, ko nosauzam par munsturi. Kad augschā

minnetā deenā skohla tilla fiegħta, tad katra skohlnieka teħws un maħte un weħl dauds zitti atmahza to pußgadda-elfameni klausites. Skohlneekem tilla ista'si tħallumōs fweħx li ween u werxi taħbi no skohlas- u amma pħawwa us falnu. Peħz elfameni no pulosten 12 wissi 38 skohlnieki, kas schinni skohla mahzijahs, ar karrogħu un ar musiki no 6 musikan-teem pawaddi, 3 puiskas rindā mascheereja us fweħtku plazzi. Tilla doħts ehst, lassejha un teħja, pastar-pahm tilla wingroħts jeb munstureħts un palikka us plazzi lībds pulosten 12 nakti; arri rakħebtes wif-fadas tilla gaisfa laistas un dasħadas Bengħu ug-gunis nodeżfinas. Kad gabja us skohlu atpal-kat, tad katra skohlneekam bija raibs lukturis roħba un musikis spehleja. Skohla nu bija schinni puß-gadda beigta un skohlneeki tilla us 6 neddelahm atlalista briħwi.

Tad weħl peeminu, ka preesch skohlneekem tilla, lai gan ne kā smalki, räħdihs teateris tāt 23schā Juni walkarā mahju plazzi. Israhħitas tilla schab-das luggas: „Kā pagastu wezzakus zejt,” — „Mi-dsenis teefas preeschā” un „Diwi deenasta meitas.”

Lai Deewi salihds skohlu us preeschhu waddiħt. Man gan douds irr bijis kas jareħs un jazeesch, bet griddu preesch tautas-deħleem par labbu wissu zeest.

J. Gehert.

Ohtra wisspahriga Latweeschu skohlotaju sapulze Nihgħa.

Pirmi sapuljes deenā tilla pahrspreestas diwi leetas „diseedaschanas - kohpsħana” un „reħkina schanas - un räħi schanas mahziba.” Pahr pirmo leetu runnajha Pilsatneekha L. (sħo runnu, ar P. L. atkausħanu, pasneedsam fawwem lassitajeem 28tā nummura) un pahr oħtro Chr. Schönenberga L. Sapulze sawu schihs deenā spreesħanu beidha pulosten 6 peħz pußdenas. Pulosten 9nōs walkarā bija beedribas leelajā saħle kohpu-maltite, pee kuras skohlotaji un daschi skohla - draugi dalliha neħma. Skohlotajus ar ħażnejiem wahrdeem apfelwina jaħraf A. Kalnina L. R. L. beedribas wahrda un tad konferenzes preeschneek Kronvalda L. issauza muhsu augstam kungam un Keiseram augstu laimi un peħz tam tilla nodseedata walista dsejjsma „Deewi fargi Keisaru.” Walkarū iħiġi un jaħtri pawaddija; pastar-pahm tilla turreħas runnas, tilla dseedahs un no A. Allunana L. kuplejas usdseedatas, kas dauds patiħħanu pee klausitajeem eemantoja.

Gekam par oħtru sapuljes deenu finnojuschi, pasneedsam schihe fawwem zeen. lassitajeem:

„Atsaufschanoħs no Chr. Schönenberga us Mahjas weċfa sinnaħam par winna preeschħla fassjumu 2trā Latv. skohli wiss-pahriga konferenži.”

Zenijam redaktera fungu!

Nesaproħtu, no kam tas-nahzees, ka Juhs sawa Mahjas weċċi 28tā Nr. (tāpat arri Wal. webstessi sawa Nr.) no manna preeschħla fassjumu 2trā wiss-pahriga Latv. skohli. konferenži tiegħi tħalli tħalli tiegħi tħalli, — ja es-sħuħdin, ja es-sħuħdin, lassitajeem parahdi jischi — un tabi pafċċas dasħħas ne wiss tħalli, ja es-winna kħwarr kħoħi kħu, bet zittadas. Ta es sawa preeschħla fassjumu itt neħbi ne-esmu fazzjis (la abbas peeminietas awiex sħarr), ja es sawa skohla dauds nestħażoxt par-

proporzijahm un usräkstischhanu (Ansatz), bet leelohit flohleneem zaur dohmaschanu atraft to riltigu zellu.

Tas jau buhtu täpat, itt fä es behrnam gribbejis pelschanu mahzib, to nowestu pee uppes un fazzitu: „Pelsdi nu!“ Ne, lungs, tā nebij ta leeta saprohtama, tadehl Jums jawehl fawā awise mannim isslaibroschanas dehl par scho „wezzu leetu“ lahdus wahrduus no jauna peelilt slacht.

Kas mannu preeschlassijumu zil ne zil sapulzi eeklausijahs, tam wajadseja wissipirms — jau no tahs Wahzu privatflohas effamas, fo es aprastiju, — nojehgt, lahdus leelu fwarru es us weiklu rakstischhanu, fewischki us swabbadu dohmu usräkstischhanu (Ausfäge) un us grunitigu, saprattigu rehkinaschanu latrā flohla esmu lizzis un leetu. Manna preeschlassijuma lohdols par rehkinaschanu runnajoht, bija tas: usrahdiht, là warr flohlenu patikschana us rehkinaschanu pamohdiht un pawairoht? Ihsi un ar libdibu falloht zaur to, fa I. winnus tiftahit ween uhdens wedd, fa tee dibbenu warr faredseht un II., fa lehti saprohtamus usdewumus no ildeengas dīshwes dohd rehkinah, un III. kahrtahm, fä lehnam, fohli pa fohli kahpji us preeschu. — Tahda kohpinaschanu, fä esmu daschā weetā redsejis, kur Terrahs pee kvadrat un kubikafalnehm, bet behrni wehl neproht eksames deenā triju flaitlu rehkinaschanu ussezzeht un isrehkinah, irr aplama. Täpat nederriga irr un flohleenu lusti us rehkinaschanu apslahpe, kad eefahzejus par dauds ar fauseem kaiseem flaitleem meelo un t. j. pr.

Nä es par proporzijahm dauds nestahstu, to ne-esmu teizis. Mans teizeens bij par scho leetu schahds. Es ar eefahzejeem, kad teem wissas 4 rehkinaschanu wihses ar wahrdu flaitleem sinnamas, wehl nemas proporzijas un laustus flaitlus nemahzu, bet tuhdal triju flaitlu rehkinaschanu — sinnams ar anszzi, kas dibbinajahs us proporzijahm, eerahdu. Zif weeglast un behena prahtam lehti ewehrojama manna pirmo triju rehkinaschanas eerahdischana irr, to esmu arri isteizis. — Es eerahdu, fä falloht, frehledams, to eejuhgšchanu, un fchis eejuhgums derr tillabb pee triju flait-rehkinaschanas no wissahm fortehm, fä arri pee dascheem zinsses un beedribas rehkinumu usdewumeem. Tä es fawu flohlenu patikschana us rehkinaschanu esmu pamohdinajis un pawairojis. Ja dascham trijtahs drihsumā flohlu atstaht, tad winsch ne-isheet tukschā; — kad winsch ilgal paleel, tad winnus nu laits, mahzilees proporzijas; winsch tad mahzahs atsht, us lo triju flaitlu rehkinaschanas dibbinajahs. Tad nemmam laustus flaitlus, bet ne pehz rehgeles, turpretti pehz sapraschanas rehkinah, waizadami un israhidami, tadehl $\frac{2}{3}$ irr wairak neka $\frac{4}{7}$; — mehs mahzilees pehz Pestalozzis tabelles ar azsim redsoht peerahdiht, la 3 reis ta 4ta dallas no $\frac{5}{6}$ irr $\frac{5}{8}$ u. t. j. pr. — Kad nu manni flohleni tā irr mohdinati un eespehkojuschees rehkinaschanā, tad tillai es Ferrohs pee gruhti isprohtameem usdewumeem, kas til prahtha zillashanas dehl grahamatas falstahit, — kad es fawus flohleenus daschreis weddu dīllumā peldeht, fazzidams: „Pelsdat nu!“ — bet winneem tad arri wairs naw neds bail, neds reebj, dīllumā dohtees.

No rakstischhanas runnajoht, manna preeschlassijuma fatwars bij tas: es norahdiju fewischki us weenu leetu, us lahdus wihsj warr flohlenus peeraddinaht, labbi ewehroht tahs wainas, kurrus flohlmeisters ar farkanu tinti winnus grahamatas irr pahrlabbojis? — Sché es fazziju: Kad flohlmeisters ar to dohma istift, behrnam redsoht, winna rakstus pahrlabboht un tad to leetu atstaht, fä ta irr, tad mas buhs labbuma. Ar to arri nepeeteef, kad flohlenam, kas naw usmannigs, tillai weenreis tahs wainas leel atteift jed wissas usmelleht un faraffih. Weenreis irr schinni leetā fä ne-weenreis. — Kad nu ortografija irr wairak azzu, neka galwas leeta, prohti: mehs wairak un drihsal ar azsim noskattijuschees, neka no galwas mahzidamees, remannamees, fä laut fursch wahrdu rakstams, tad es fawus flohleenus peeraddinu, wissas fawus peerastitas rakstamas grahamatas usglabbaht un reisu reisahm pahrluhloht lahdā wihsē, la es latrā festdeenā lahdus

stundu us to aisenemmu, wisseem flohleneem dīrdohit, schurpu, turpu wainu wainas no peerastitas grahamatas pahryprahfht. Kahdu zittu labbumu wehl no schahdas afsahlischanas pee behrneem warr panahkt, to schahdā wihsē peeminneju:

a) behrns nedrihlt sawas peerastitas grahamatas islaistit jed fapleht (es daschreis arri wajazu pehz pagahjuscha gadda grahamatas); winnus tahs fahrtig jaglabba. b) winnus negribbosham deggus ja-eebahsch sawas peerastitas grahamatas, fä fahrtig jaglabba. c) fahrtig jaglabba. d) winnus tahs fahrtig jaglabba. e) fahrtig jaglabba. f) fahrtig jaglabba. g) fahrtig jaglabba. h) fahrtig jaglabba. i) fahrtig jaglabba. j) fahrtig jaglabba. k) fahrtig jaglabba. l) fahrtig jaglabba. m) fahrtig jaglabba. n) fahrtig jaglabba. o) fahrtig jaglabba. p) fahrtig jaglabba. q) fahrtig jaglabba. r) fahrtig jaglabba. s) fahrtig jaglabba. t) fahrtig jaglabba. u) fahrtig jaglabba. v) fahrtig jaglabba. w) fahrtig jaglabba. x) fahrtig jaglabba. y) fahrtig jaglabba. z) fahrtig jaglabba.

Tas bij — ihsi falloht — manna preeschlassijuma pamats 2trā wissahriga Latv. flohli. sapulzi Rihgā; bet zits, kas abbas awises no tam finnohts, irr tik fahdas dallas, fahdas druppas no scha, — jed ar preeschju libdibu runnajoht, — fahdas sterbeles no teem swahrleem, fo Juhs gribbejuschi awises aprastih. Bet ka Juhs paschi finnat: atleekta jed atplehta sterbele lohti ehrmoti isredsahs, kad to zittam rahda, — tadehl man wajadseja atsaultees.

Ar augsti zeenashana palseku

Juhu padewigs

Chr. Schönberg.

Gandiga peeminna

zeeniamam Mahjas weesa redaktorim

Ansim Leitanam, (Leitana Ansim)

tas 59 gaddus wezs, mirris 3jchā Mai 1874.

Sweetigi irr tee mirrufschi,
Kas eelsch ta Kunga nomirst no fahi brihschā!
Leesham tas Gars folla,
Ka tee busz no fawahm darboschanahm,
Un winnu darbi tohs pawadha!

Par. Jahn. 14, 13.

Kad rutni dseed,
Kad pukkes seed,
Kad wissa dabba jaunu dīshwib' fmetahs,
Kad meschs un lauls
Irr saltsch un jaufs
Un dīshwib' wissur jaunds spehlos zettahs:
Tad nahwe nahk ar fawu warru
Un rauj no pafaul's abra garru
Kas scheit neween preesch fewis strahdajis,
Bet arr' par tautas labbum' gahdajis,
Dauds grahamatas tai rakstidams
Un jaunas sinnas stahstidams.

Kas irr tas tahds
Sché bildinahs,
Ko nahwe rahwuse no darba weetas?
Par fo mums wehl
Tik gauscham schehl,
Ka af'ras nolaisch paschas firdis zeetas?
Af, Mahjas weesa redaktoris!

Muhs mihtais Leitans, Leitans mirris!
To tauteeschi wisaplahrt dīrdet juhs!
Kas grahamatas — lait' rakstus laijijs buhs,
Tas sinnahs, zil winsch puhejees,
Par gaismoschanu ruhpejees!

Zif dohmajis
Un gudrojis
Winsch daschadi ar firdi, prahtu, galwu;
Zif darbojees
Un puhejees
Winsch rakstidams ar fawu weiklu spalwu
Dauds grahamatas, pehz furrachm prassa
Wehl lauschu dauds — tahs pirl un lassa!

Tad Mahjas weest tautaj dewa, so
To wairak turr un laffa, eemihlo,
Nekä tohs diwus laik'rakstus,
So leelal' gudrak' taistus.
Das weens no scheem
Diw' laik'raksteem
Gribb tautu wehl ka wahju behrnu waldbit;
Das ohtrajs tahds
Kam duhschigs prahts
Gribb tumschas lehmu riddas druslás flaldiht.
Bet Leitans widdus zeffu gahja
Ar lehneem wahrdeem flubbinaja,
Lai atmett lehmoschanas mahnelkus
Un peenemim prahbtu un tikkumus,
Un darrija to wallodá
Kas katram gaischi prohtama.
Winsch nefrehja
Wiss ahrumá
Lihds laika-garram, ta ka zitti darra;
Bet so pateef'
Geflattijees
Vij derrigu un labbu tautas garra,
To peenehma winsch labprahrtig
Un leetoja to pastahwigi.
Ta winna lappa, laut gan lehninam
Us preelschu gahja tautu mahzidam'
Tak gahja zeffu meerigu,
Kur nesatifikhs eenaidu.
Un wehl turklaht
Ar gudru prahl'
Winsch sawai lappai peelikumu lissa,
Daschdaschadus
Winsch dewa, so ickatram lassicht tissa
Bes tam wehl daschus johkus lohfschus
Geisch kurrem brihscham wahrbus drohfschus
Par mahzibü bij gudri eetinnis,
Kaut daschs gan bija patumfchs palizzis.
Kursch sché til pilnigs irr nu tahds,
Kam wahjums nepeelihp nesahds?!

Kas waddihs nu
Scho laik'rakstu?
Kas rakturi tam dehstihls mihku drohfschu?
Kas sinnas dohs
Un ispuschkohs
Ar dseijahm to un daschu stahstu lohfschu,
Ka mihtajis Leitans lohpa winnu
Ar apdohmig, gudru sinnu,
Kaut daschi sinnams to ar' finahdeja,
It ihpfach Pehteri un Tschaufti, ta
Tee brihscham neekus tehrsejoh
Un tautas labbum' nejehdsoht.
Comehr tas mas
Un ka nesas
Brett wissu to, so tautai darrijs labba!
Tadeht mums wehl
Irr gauscham schehl,
Ka no mums schirkru to nu semme glabba!
Juhs winna raktu zeenitaji
Un Mahjas weesa lassitaji —
Un Tu, pavissam mihka atreitne,
Kam nu bes winna tukscha paşaule,
Birst taggad gauschas affaras,
Un firds un prahti behdajahs!
Buhs noskumtees
Moraudatees
Kad nahwe muhsu mihtohs no mums atrauj!
Tak zerriba

Lai paleek ta:
Kas Deewa prahtam wissu darriht atkauj!
Ta Leitan, laut Tu dusecht gahjis,
Deewa tatschu nebuhs muhs atstahjis!
Duff' faldi wehsä kappä klußumá!
Lai tawi darbi Lewi pawadda!
Laws gars lat libgsmo debbesis!
Dew peeminna scheit nesuddihs!
Kubbeles Ernst.

Zif drihs warr tapt neredsigs.

Kahds peezpadmit gaddus wezs sehns, brauza pa
dsesszettu un wissu gribbedams redseht, sawu galwu
zaur waggoni lohgu isbahsis, weenmehr flattijahs.
Mahjas pahrbraukuscham sehnam azzis palikka far-
kanas un deenu no deenas tumschakas, ta ka bei-
dsöht nemas wairs newarreja redseht. Gan nowedda
sehnu pee azzu-ahrstes un tas arri winnam azzis
dseedeja, bet wiss ncko wairs nelihdseja un azzu
ahrste arri heidsöht sazzija, ta sehns sawu azzu gaismu
wairs atpakkat nedabbuschohrt un muhscham palik-
schoht neredsigs.

Schis behdigais notikums lai irr par eevehro-
schamu katram, kas pa dsesszettu braukdams, galwu
zaur lohgu isbahsis mihl flattitees. Pats braukdams
neretti esmu redsejis, ta behrni zaur waggoni loh-
geem galwas isbahsuschi flattahs. Kad arri zaur
schahdu flattishanohs ilkreis nenoteek tahda leela ne-
laime, ta azzu gaismu saude, tad tomehr zaur to
warr dabbuht sohbu- un aufchu-fahpes. B-l.

Rihgas Latweeschu dseedataju lohri irr to atliskumu no
eenahkuma no 28. Juli f. g. arr 100 rub. f. Latweeschu
turmehmo slohlai dahwinajuschi, turru naudu esmu faneh-
mis un tur fur waijadigs jau arri aissuhtijis.

Ernst Plates.

Rihgas Latweeschu beedriba.

Swehtdeen ta 4. Augustä tilis

p u E F u - b a l l e

ar dseedaschanu dohta. — Beedri malja 60 kap., dahmas
40 kap. un zaur beedream ewesti lauzineeli 1 rub.

Katra dahma dabbu pee ee-eeschanas

weenu fkaistu pukku bukkti,

kritis fungs weenu pukku seedu. Sahle buhs baggati ar
puskhem puschkota.

Musikis un dseedaschanu eesahksees pulst. 9., danzo-
schamu pulst. 10., beigsees pulst. 2. rihtä.

NB. Beedru-fahrti irr usrahama.

Kahrtibas komissija.

Behsu Latweeschu dseedaschanas un lab- darrifchanas beedriba

ierihkohs tai 26ta Augustä f. g. Behsis „Latweeschu dsee-
daschanas fwehikus“ par kurreem jaw agraki laik'raksts
tissa runnahs. — Dallibu nems 8 dseedataju lohri. —
Preelsch pufseenes tilis noturreta garriga konzerte basnizä,
pebz pufseenes laiziga konzerte sakkumä. Luvalas sin-
nas par fwehtleem un dseefmu programmu tilis isfluddi-
nahs drihsumä laik'raksts. Preelfchneeziba.

Athilbedams redaktehrs Ernst Plates.

S l u d d i n a s c h a n a s .

Par wehrā liffchanu.

No Skultes (Adiamünde) pag. waldfchanas tohp wisseem pee schi pagosta peederrigeem, illabb' wihrisdeem la seewischdeem, zetti peehohdinhahs, wijswehlalais libds 1. Septbr. f. g. pee sagattawošchanas familijas rullu (faimu-registera) pebz zeen. Widz. gubernatora leelstunga parwheles no 11. Merz f. g. ar № 844 fewi un janu familijas lohzelki slaitli, la arri tohs lohzelkus, kurr no revisiones laila (1858 g.) libds schim laikam mirruchi — usdoht, un miſchanas sihmes peenest, tapat kustamas sihmes preelsch teem, kas abrups pagasta dsimiuschi un sweschas basnizas iri kriſti, usrahdiht; furſch nemeldees tils ar 3 rubl. f. strabehis.

Wissas pilſehtu un lauku polizejas tohp paſſmigi luhtas, schi fluddinachanu teem wiinnu aprini diſhwodameem ſchejeenes pagasta lohzeldeem finamu darriht un neweemi bes usrahdiſchanas, la familijas rullas iri usnemis, neperurecht. Slute, 27. Juli 1874.

lehti pahrdohd

Rauſu mehſlu

90 kap. par pahdu un

ſu p e r f o ſ f a t u

L. Görke un Kiesewetter,

Rihgā Buhku-eelā № 28, Bendfeldta nammā.

Jelgawa: Gottfr. Herrmann.

Bauskā: brahli Kettel.

S. Lubelsky,

Nr. 15. Kalku-eelā Nr. 15.

La jauneeirteta magazīne no augſham minneata kaufmanni, willas un puſſwillas, kleitū drahnas, latunus, audelius, dāhmu mehelas no tuhlas un dubbultſtoſes ar un bes krahgā peedahwada, darra zeenigeem lauzineeleem to finamu, la tiſkai, lai warretu wairal lundes eemantoh, par til lehtahm zennahm prezzeſ pahrdohu. No preſchū lehtumu warr latrē pahrežiniees.

Bennu-norahditajs:

12 oħl. par 1 r. labb. sort. fcherting	
9 u. 10 " " " "	Bekħbr. kattuni
9 " " " "	puffaudeliſis
4 u. 5 " " " "	willainu kleitū drahnas.

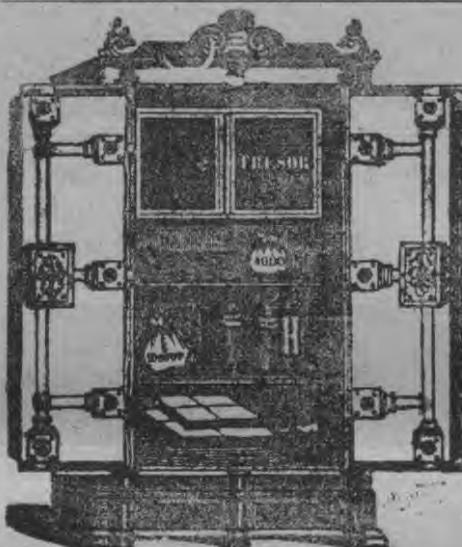
45 kap. par 1/2 duži labbu neħsbogu.

Bes tam wehl peedahwaju leelā is-vehlejumā tuhlas un dubbultſtoſes wissadās pehrwes, flanelli, wissadās drahnas preelsch obderes, willainu drahnas par lohti leħtu zennu. Pirzijus mihi usluħds

S. Lubelsky,

Nr. 15. Kalku-eelā Nr. 15.

Leet luhtas, lai ewehro to nummuru.

Ugguns-stiprus un no fagleem drohschus

naudas ūapjus,

durwju-, flehgu- un lohgu-apkalla-mus, namimaduriwju-, eelektamas-, ſpeeschamas- un flehchu atfleħ-gas, zepfchanas-krahfnas, kurri-naschanas durwis, pliħtes-fchih-berus u. t. pr. ihpaſchi wissus atfleħgu-kalleja darbus is fawa paſcha fabrika peedahwa par leħtu zennu atfleħgu-kalleju meifars.

2

B. J. Franz,
Marſallu-eelā № 12.

Pee weena ūhemanna, lai gan no waiga paſſtams, bet furra wahru nejunn, irr ūueħdeen-nakti, no Suworowas-eelas ūħluma libbi Aħ-riħgas Kalleju-eelas, aismirris weens pel-leħs weeglis paletos, un teel luhtas, lai to prett pattejibas alju atdoh.

L. Görke un Kiesewettera kontori,
Buhku-eelā № 28, Bendfeldta nammā.

nauda paſudduſe,

58 rubli, ūpejja werstē ais Aleſandera wahreem. Goħidgħi atraddajis teek luhtas, lai naudu prett ūratnejibu nodohu Mikkeliż Jančon 7. werstē pee ūħoffejas ais Aleſandera wahreem.

Z e h f i s .

Zienijamai publikat laipnig i pastinoju, la es peew ūħġas boħbes eriſtejjs palk-lambart ar daſħbaſħadha ħelf- un ahxemmu galanterijas un ūtħażu prezzeħm preelsch taħlaq-pahrdew-jeem. To starpā peedahwaju par Rihgas zennu ūħħebħas masħines preelsch iſkubdereem un dāħħam, deegus, masħines loħkvilas degus, wissadās drehħes un mahldera pehrwes, fa-arri ūħħebħas mahlbera pehrwes, firniſſu, wirzes, loħgu stillu (glahsi) daſħadā leelumā. Teek arri latram stillis pebz mehra atgrest. Turpat allal peħy: waſfu, feeru, tellu-ahdas un zittu produktus.

Us fah palk-lambart kā arri us wezzo boħdi ūħħebħas publikas uſmanni għixx-dam, ap-foha weenmehr leħtu tiegu, riſtigu fwarra un meħru.

Heinrich Bolzmann,
kaufmannis pee tirga platscha.

Divi d'sħiħoll, no kurreem weens preelsch andeles weetas un ohra preelsch ammata weetas deriggi, teek isibretti.

C. O. Schlegier,
leelā Bils-eelā № 18.

Balu loħgu glahsi (stillu) wissadā leelumā un plattumā pahrdohd par fabrika zennu

G. Scharlow,
Saulites boħdnekk. 2

Schaujamais pulweris.

Kad ausgħi froħnis man kreewu ūħħebħas pulweri pahrdohħschani nodemis, tad-darri fin-namnu manneen dr-augzem, jehgeiem un ūmloħ-jeem, la no schi birkha fahlo, yee mannis jaħla- un ūpreng-pulweri arweenu buhs dabbu-jami un man arri ir-akta. Fatram par 1 mahzjini bes aktasħanas sihmes pahrdoh; turprettim kad-wairat us-reisu peħrl, tad-wajja usrahdiħ aktasħanas sihmes no peenahlamahs seħħas.

Johannes Mitschke, Rihgā, teħrauna-prezzu- im ūħħebħas ūħħebħas, no Sinder-eelas stuħra pa kreefu roħu ta-oħra boħde, kura felta islaptei us-durrihim.

No jenurek atwaleħħis. Rihgā, 2. August 1874. No polizejas atwaleħħis. Drillheis pee bil-ħu- un graħmatu-drillheis Ħenk Plates, Rihgā, pee Peħteri Bas-

Mahjas weesam peelikkums pee № 31, 3. (15.) August 1874.

Weenu ruddens-nakti meschā apmaldiju-schees.

(Pehz lahma Wahzu stahsta lihdibas farakstihis.)
(Statt. № 29.)

„Juhs schaubatees vee wissa! Waj tad juhs to laiku wairs neatminnat, kurea lohpus gannijat? Waj tad juhs nemahzejat paschā leetaina laifa ug-guni uskurt?“

„Ja, ganni proht gan mahkligi ar ugguni apeetees; bet es ne-esmu nekad lohpus gannijis, — juhkas un sirgus gan.“

„Tapehz juhs arri netizzat, fa mehs taggad warram ugguni ittin lehti uskurt. Bet nu mehginafum! Dohdat schurpu weenu schpitschku! Un jums buhs jareds, zik smulti tee jarri degs!“

Marija falassija lahdu fauju fausas fuhlas, salausa smalkakohs un fausakohs sarru gallotnites, uswilka vee sawahm drehbehm ar spitschku ugguni un eededsinaja fuhli. Tod lausa arweenu smalkus sarrlaus un likka wirsu, pa starpahm stipri ugguni puhsdama. Un ta nebija ne peezas minutes pagah-juschas, kad sari jau gaischās leefmas dedsa un apgaismoja eglu sarris, kuree fa satsh junts paehr winnem nokahrabs.

„Tä,“ Marija fazziija taggad. „Nu es nosehdischohs vee puifena un fargaschu winna no dsirkste-lehm. Jums wajaga taggad uggunei wairak sarris uslist, lai ta warr spehzigurtees. Es dohmaju, fa taggad mums naw wairs no nafts-wehsumma jabihstabs!“

„Juhs, Marija, effat pateesi gudra meita un prohtat ar ugguni apeetees! Taggad es paleeku atsal mudris un jautris, famehr pirmi biju faihdiss un errigs, dohmadams, fa mums buhs te wissu nakti jaafalst.“

„Waj tad ar errofchanohs warr fo palihdssetees?“

„Waj juhs nekad ne-errojatees Marija?“

„Nö. Ko arr to warr panahkt?“

„Sinnams, fo ar to errofchanohs newarr neko panahkt. Bet fo lai darra, kad raises un ruhpes irr? un tahs tew naw arri truhkuschas. Es finnu, fa tu ne-essi wis arweenu laimiga bijuse, nabbaga Marija!“

„Tas irr teesa: mehs ar mahti effam daschadas ruhpes un gruhtibas baudijuschas; bet duhschu mehs ne-essam nekad saudejuschas.“

„Ja, katram irr sawas raises. Es nu gan ne-esmu tä fa juhs, truhkumu baudijis; bet tomehr kad es sawu nelaika Katrihni eedohmajohs, ar fo es til laimigi dshwoju, tad man paleek arweenu beh-digi ap firdi.“

„Ja, juhs Katrihne bija lohti labba! Es esmu arri winnus peeminnont daudreis raudojuse. Bet tas irr labbaki, fa mehs schoreis par to nerunnajam; manna firds paleek flummiga un man buhs negrib-hoht atsal jaraud.“

„Jums irr jaw taggad affaras-azzis, Marija!“ Sawaldatees jel! Es newarru gan til lehti raudaht“

„Un tomehr juhs raudat! Un tapehz gan wiham wajaga taunetees no affarahm, kurras winsch pehz sawas labbas feewas raud? Nepuhlejatees weli, sawas affaras vreetsch mannis flehpt, jo man irr pee jupsu schehluma arri valliba, tadeht fa juhsu Katrihne bija prett manni arweenu mihliga un labba!“

„Jums irr labba firds, Marija, un man paleek weegli ap firdi, ar jums kohpā raudaht. Bet sefschatees jel tuwaki pee ugguns! Es eeschu juhsu weetā puifenu fargaht, lai warrat labbaki fasilditees.“

„Es nemas nesalstu; kad juhs gribbat sehdeht, tad apsehchatees sche, us juhsu mantela stuhra.“

„Schē meschā arri naw nemas til bresmigi, fa to eesahkoht dohmaju,“ Kahrlis fazziija Marijai libdās sehsdamees. Man saht ehst gribbetees. Waj juhs arri juhtat issalkumu, Marija?“

„Es? Nemä! Es ne-esmu wiss, fa juhs, eeraduse tscheteras reises deenā ehst; esmu daschu labbu reisi bes waktariahm gulleht gahjuje.“

„Tahda feewa, fa juhs, irr lohti derriga,“ Kahrlis fazziija smaididams; „winna dauds ne-isstebre.“

„Es wehl ne-esmu feewa, bet tikkai fluske,“ Marija atbildeja drohschi, Kahrla dohmas nesapras-dama. „Waj juhs sahkat sapnoht?“

„Ja, man tä schfeet, itt fa es sapnotu; laikam mans issalkums irr pee tam wainigs, fa man tabdas raibas dohmas pa galwu schaujahs.“

„Kad juhs effat issalluschi, fo tad juhs fubdsatees? Tur juhs kulié irr schlinkis un te irr ugguns preetsch uszepfchanas.“

„Ja, tas irr lats atgahdeens! Bet man tas schlinkis jawedd nahkamam feewas-tehwam par dahwanu libds.“

„Juhs tak nespehseet wesslu schlinki us reis ap ehst?“

„Bet es nemos nesinmu, fa es lai schlinki te us ugguns-kurra zeppinaju!“

„Waj ne-essat nekad puika buhdams zibrutus kehruschi un us eesma zeppinajuschi? Af ja! es biju aismirsuse, fa juhs ne-essat lohpus gannijuschi! Labbi, es jums palihdseschu. Waj jums irr nassis klah?“

„Nö.“

„Tä eet pee dascha, kam naw farva nascha! Juhs, wihrs buhdams brauzat til tahtu zettu bes nascha! Mans nelaika tehws mehdsä fazziht, fa wiham newajagoht ne sohli is mahjas bes nascha isspert. Schoreis gan es warru juhsu truhkumam isslihdscht, jo man irr nassis libds.“

Winna atgreesa no schlinka plahnas schleblit es, us-mauza tahs us weena no fausa sarru istaisita eesma un brihdi us ugguna grosjuse, pasneedja Kahrlam, fazzidama: „Tä, nu juhs warrat nakti-maltiti turreht!“

„Juhs, Marija derretu par frohdsineezi; bet skahde, fa jums frohgs truhbst un man neatliks zits, fa us purwa mallu eet un ka funnam uhdeni last!“

„Juhs fahfsat laikam te meschâ bairitti kahroht, itt ka te buhtu kahds frohgs. Kwassu warrat gan dabbuht, gan drihs wesselu puddeli.“

„Ko, Marija? Tad jaw juhs buhseet burwe!“

„Ta naw nekahda burwiba, fa puddeli kwassu kurwiti libdsneffu. Krohgâ es negribbeju dsert un Pehtscha arri nè. Tadeht man eelitta prahâ, frohdsineezi luht, lai tauj man to kwassu, ko juhs bijat aismalkajuschi, ar wissu puddeli libdsneft, lai mums buhtu padohms us zetta, tad Pehtscham buhtu slahpes.“

„Marija, juhs effat pee wissahm leetahm gudra un apdohmiga! Tas wihrs, kas juhs reis prezzehs, nedrihbst nekahda wihsé dumnikis buht.“

„Sinnams, fa es newarrejchu dummiki eeraudsigt. Bet taggad ehdat kreetni, lai juhs tik drihs atkal neissalstat. Te man irr kurwite drusku maije arri, kas krohgâ pahri palissa. Arri zepti kartuppeli jums labbi smelkels.“

„Marija, kur tad juhs dohmajat te meschâ kartuppelus nemt!“

„Jums atkal leels brihnum! Es atraddu salmos, kas no ratteem isswesti, masu kultiti ar kartuppeleem, ko kahds buhs mahjâ rattos aismirjis, un eeliku tohs ugguns-kurri pelnos zept.“

„Tas irr brangi, Marija! Nahkat ehdisim abbi nafts-malititi! Es dserjchu us juhsu wesselibu kwassu un webleschu jums tahdu wihr, kahdu juhs gribbat. Bet kahdu wihrju juhs gan gribbat?“

„To es nesinu jums fazzihi, tadeht fa ne-esmu wehl par tahdahm leetahm dohmajuse.“

„Ko? Wehl ne reises?“ Kahrlis praffija, kabrigi ehdsams un labbalos gabbalus preelsch Marijas greedams, furra tomehr nelo ne-ehda. „Ko juhs fakkat, Marija? Juhs ne-effat wehl us prezzechanohs do hmauschi? Juhs effat preelsch tam wezza deesgan.“

„Lai buhtu bet es esmu nabbadse un newarru tadeht us baggatalu zerreht. Un abbeem tahdeem nabbageem faprezzees, naw nekahds labbums. — Redsat, Pehtscha fahl kustetees un zettahs sehud!“

„Ja, zittadi warretu leelgabbalu schaut un winsch nepamohstohs; bet tik libds, fa zitti winna turvumâ ehd, tad winnam meegs irr tuhlit pahrgahjis.“

„Juhs buhseet winna wezzumâ tahdi paschi bijuschi,“ Marija atbildeja smaididama. „Nu, Pehtschina, waj bija labba gatta? Tehws turra waklarinas, waj tu negribbesi arri? Es esmu preelsch tewis tohs kummosus pataupijuse, kurrus winsch man dewa.“

„Marija, jums majaga libdsi ehd!“ Kahrlis issauzahs. „Zittadi es ne-ehdischu wairs ne kummosa. Juhs gahdajat par dauds preelsch ta paifena!“

„Ko juhs rubpejatees par manni? Man naw schoreis nekahds issalkums. Bet redsat, fa Pehtscha ehd! No winna isnahks sawâ laikâ slipris wihrs!“

Un Pehtscha rahdiya teescham, fa dehls winsch bija: tikklo bija pamohdees un bes fa praffitu, kur winsch irr un kahda wihsé tur tizzis, winsch kritta zeppescham kahd un kahla nadfigi ehd. Tad pehz tam wehl kahfa apkahrt skattitees un daschadi jauntaht. Kad winnam isteiza, fa winni atrohdootees meschâ, tad winsch jutta druszian bailes.

„Waj schê meschâ naw nikni svehri?“ winsch praffija tehwu.

„Ne, te nau,“ Kahrlis atbildeja. „Nebihstees nelo.“

„Tad tu effi pirmi mellojees, fazzidams, fa te meschâ effoht dauds willu, kas manni saplehschihoh?“

„Kahds tu gudrineeks effi!“ Kahrlis atbildeja.

„Winnam irr taifniba,“ Marija fazziha; „juhs tak winnam pirmi draudejat ar wilteem. Winsch ware labbi atminneht. Bet, Pehtschina, tew wa-jaga sennaht, fa taws tehws nekad nemello. Mehs effam leelam mescham tikmehr zaure isbraukuschi, kamehr tu gullejs un taggad mehs effam masâ meschâ, furra nikni svehri nekad neusturrabs.“

„Waj schis masais mesch irr tahku no leela meschâ?“

„Ja, ittin tahku, un willi nemehds nekad is leela meschâ iseet. Ja, arri kahds te atnahktu, tad tehws winnu nosistu.“

„Un tu arri, mihta Marija?“

„Ja, mehs arri, jo tu palihdsatu arri Pehtschina? jo tew naw nekahdas bailes un sistu drohschi wil-kam par galwu!“

„Ja, ja, mehs winnu nosistu!“ puiseis issauzahs drohschi.

„Tä fa juhs, Marija, tä nemahl neweens ar behrmeem runnah!“ Kahrlis issauzahs. „Tas laiks naw ilgi pagahjis, furra juhs behrns bijat un atminnatees tadeht wehl ittin labbi, fa mahte us jums runnaja. Es dohmaju, jo jaunaks feewischlis, jo labbali ta proht ar behrmeem plahpaht, un bihstohs, fa ta feewa, pee furras es dohmaju us prezzechanohs braukt, warrehs gruhti ar behrmeem eeraddinatees, tapehz fa winna irr jaw trihdesmit gaddus wezza un nemahs wehl nesinna, kas tas irr, par mahti buht.“

„Bet es nemas nesaprohtu, kadeht juhs no tahs feewischlis tik slitti dohmajat, kamehr juhs to wehl nepasibstat. Nu, gan juhs nahkseet us labbalahm dohmahm!“

„Kauj winnu pikkis, to feewischli!“ Kahrlis issauzahs errigi. „Es webletohs, fa es no winnas buhtu swabbads un nereditu to nekad. Ko es lai ar to feewu eesahku, fa es libds schim ne-esmu wehl pasinnis?“

„Leht, tapehz tu schodeen runna arveenu par tawu feewu, furra, fa tu man fazziha, tikklo tahki aishesta, no furreenes winna nekad nepahrnahks?“

"Af! tu ne-efi wehl sawu mihtu labbu mahti aismirfs!" Kahrilis fazzija flummigis.

"Kä es warretu winnu aismirfs, kad es pats redseju, ka wianu eelikka smulka melnā kastē, un wezzmahte manni peeweda pee wianas, lai wianai muttes dohdu un ar Deewu faltu. Wianas bija glušchi balta un aufsta. — Wezzmahte leek man katra walkara lubgšchanu skaitiht, lai mihtais debbesu tehws leekoht manna mihtai mahtei debbesis labbi klahetes. Waj winna irr taggad debbesis?"

"Sinnams, dehls, ko winna irr debbesis. Bet tew wajaga arveenu preeskch winnas debbesu tehws luht, tad winna sinnahs, ka tu winnu mihto."

"Es gribbu tuhlit sawu lubgšchanu skaitiht; to ne-esmu schowalkar wehl darrjis. Bet gluschi weens es newarru wissus wahrdus atminneht; mihto Marija, tew wajaga man palihdscht."

"Ja, Pehtschina, nahz schurpu, es tew palihdschhu."

Puisens nomettahs us wianas drehbu stuhri jekdōs im sahla sawu behrnischkigu lubgšchanu skaitiht, papreeskch diki un tad arveenu kluffaki. Marija skaitija wianam paklussu lihds. Pehdigi winsch nokahra sawu galwinu us Marijas fruhts un winna salikta rohzinas nolaidsahs us wianas klehpja. Kahrilis usskattija winnu pee ugguns-gaifmas. Winsch bija pee Marijas fruhts aismidis, kurra winnu ar sawahm rohkahm aplamptu turreja. Arri winna bija par Katrihnas dwehseli firsungi Deewu lubdsoht saldi aismigguse. Winna firds bija dsitti aishrahba wianam nu issikkahs, itt ka ta weeta buhtu kahda basniza. Winna nelaika Katrihnas dehls parahdijahs wianam garrā kā engelis un turreja rohkas falizzis us abbeem aismiguscheem, tohs svehtidams. Arri winsch eesnaudahs.

Kad winsch pehz brihtina pamohdahs, tad malka bija us ugguns-kurra nodegguse un tikkai rettas pagalles un ohges wehl kwehloja. Marija snauda tā pat wehl ar puiseni pee fruhts. Winsch sneedahs puiseni peeriti skuhpstiht, zaur ko Marija pamohdahs.

"Juhs skuhpstat winnu par diki," Marija fazzija sawu galwu fahnus nowehrsdama.

"Nemohdinajat winnu; jo winna dwehselite lid-dinajahs jauds sapnōs. Es winna nonessichu lehni us winna pirmeju guftas-weetu."

Kad Marija puiseni atkal winna tehwa mantelī eetinna, tad winsch atwehra azzis un fazzija: "Teht, Marija irr til pat labba, kā manna mahte bija." Kad winsch aismigga atkal.

Marijai nebija schee behrna wahrdi ne no kahda swarra. Wiana sahla uggunei no jauna fausus sarris wirfū kraut. Bet Kahrilis pahrdohmaja gan puiseni isteikumu labbu brihdi kluffibā. Marija deva winnam padohmu, lai pee ugguns-kurra druszin atgustahs.

"Jums nahk meegs, to es nomannu ittin labbi," winna fazzija; jo juhs nerunnajat wairs un seb-

schat kā snaudulis. Leekatees tikkai gulleht, gan es turreschu par jums abbeem wahti."

"Ne, Marija, jums wajaga gulleht un es waktesch; jo es ne-esmu nelad tik mohdrigs bijis, kā taggad; man schaudahs simts dohmu pa galwu."

"Simts dohmu!" Marija issauzahs. "Tas irr par dauds preeskch weenas galwas! Es dohmaju, ka zilweks warr tikkai weenas dohmas us reis galwā turreht, nu kad tahs ismettis, tikkai atkal zittas usnemt."

"Ja, man aiss wissahm dohmahm darra taggad jau kahdu stundu weenas dohmas gluschi nemeerigu."

"Es warru tahs usminneht."

"Tas man buhtu preeks, ka juhs patte warre-feet tahs usminneht un man issazhiht!"

"Preeskch kahdas stundas juhs dohmajat, ka juhs gribbat ehst un taggad juhs dohmajat, ka jums nahk meegs."

"Marija, juhs johkojat taggad ar manni; tas naw no jums pa reisi! No ta es nomannu, ka juhs negribbat ar manni wairs runnaht. Leekatees labbaki gulleht, ne ka ar wihtu johkus dsennaht, kam taggad naw preezigi ap firdi."

"Es negribbu ar jums nekahdus johkus dsikt; kad jums nepatihk gulleht, tad warram paruntee. Juhs usnemmat atkal behdigas dohmas sawā galwā un ar to juhs parahdat, ka jums truhst wihtu pastahwibas prett sawahm skumjahm zihntees. Es feewischlis esmu tajā leetā stipraka."

"Marija, es esmu taggad juhsu deht flummigas dohmas!"

"Mannis deht? Kapehz tad mannis deht?"

"Redsat, Marija, jums ja-eet us tahtumu pee feewischem laudim dsihwoht, kas jums warrbuht daudsreis pahri darris, un jums nebuhs tur ne-weena drauga, kas juhs aissahwehs. Tas darra manni wairak flummigu nelā to spehju wahrdos isteit. Es greestohs labbaki atpakkat us mahju un nemtu juhs lihds, neka brauktu us Burbeles dsir-nawahm prezzees."

"Tas, ko juhs tur fakkat, parahda gan juhsu labfirdibu, bet tomehr jums newajadseja wihs schāi brihdi manna liskena skiftako pufi peeminneht; ar to juhs manni drihsaki apbehdinajat, neka apmee-rinajat."

(Us preeskch wehl.)

Sinna par ussaukteem Nihga.

Gerrudes basnizā: billetneels saldots Gottse. Immerat ar Ilti Sneedse. — Pohdneelu sellis Kaspar Pukkubahrss ar Juhli Lappe. — Billetneels saldots Jahn Uppit ar Marri Deinah. — Pohdneelu sellis Protow Jw. Abramow ar Annu Chr. Drewing.

Iesus basnizā: billetneels saldots Pawil Aleksejew ar Trihni Giltmann, dsm. Neumann. — Korku-greejejs Indrik Dreimann ar Marri Neumann.

Jahnu basnizā: saldots astawneeks Jahn Nettenberg nosaukts Notenberg ar Tribni Dreijahn, dsm. Blumsfeld. Fabrikli strahoneels Karli Spirejs ar Ilti Indrilsohn. — Fabrikli strahoneels Frizzijs Welwil ar Lehni Rubben. — Brühlsch-puisis Christoph Weiz ar Lihju Kamper. — Strahoneels Anns Vajat ar Annu Mikkelis, dsm. Frank.

Grandi un feedi.

Rahdā wihsē zeppeti wissulabbaki preefsch sevis warr paturreht.

Var pateizibu, ta fohleni us winna wahrda-deenu jaunki dseedajuschi, tahds leelskungs-gribbeja tohs pameeloh, un tamdeht nostelleja drauds-fohlmeisteram weenu vahri tetta zeppechu un weenu leelu zuhku zeppeti, kartuppelus, zweestu u. t. j. pr.

Maltite tappa fohlas-istabā turreta.

Bet tad nu gohdigais fohlmeisters taukobs zeppechus labprahrt preefsch sevis buhtu paturrejis, tad tas pauehleja papreefschu kartuppelus us galda list un fazzija: „Behni, kartuppeli irr, ta juhs sinnat, ta jaufala Deewa dahwana, turru ikdeenas warr bruhkeht un turra tomehr ne-apniht. Urri schodeen buhs jums scho barribu baudiht; un tursch no jums winna wairak baudihs, tas arri wairak no zeppecha dabbuhs, schehligais leelskungs jums to newehlejis.

— Pebz schihs pamuddinadamas runnas behrni fritta ar tahdu kahribu us kartuppeleem, ta pateest preefs bij ko redseht, ta tee tannis leelsas un masas muties pasudde, ta fa arweenu atkal jaunas blohdas waijadseja preefschā zelt. — „Nu warr zeppetis nahst,” fazzija fohlmeisters. „Kas gribb zeppeti?” Bet weens behrns pebz ohtra aibildinajahs, ta newarrot wairs ehit. — „Man schehl! atbildeja fohlmeisters: „tad ejat mahjas.”

Un ta paturreja gohdigais fohlmeisters tohs zeppechus preefsch fawas faimneezibas.

Dschraja dohmas nafti.

Aisnemtees irr muhschigi wezzais dabbas liskums. Uppes aisnemmabs no strautineem un juhra no uppehm. Padebbefchi aisnemmabs no gaifa un semme no padabbefcheem. Mehneffis aisnemmabs fawu gaifmu no faules un nafts aisnemmabs gaifmu no mehneffsha. Virmais wihrs irr no semmes un pirma seewa no wihra fahnehm aisnemta.

Ta pastabu wissa dabba eelsch aisnemchanahs. Kapehz tad nu nebuhs zilvekam aisnemtees, kas irr Deewa lihsiba? Un, tad warrena juhra nekaunahs, no masahm uppitemhais aisnemtees, kapehz tad nebuhs issflahpuscham dsehrajam no resna frohdsneeka aisnemtees? Un, tad nu no gaifmas nabbaga mehneffis nefad to aisnemto gaifmu faulei neatdohd, tapehz ta winnam paucham gaifmas naw, kapehz tad lai nabbags vsebrajs frohdsneekam to aisnemto parradu atdohd? Tas buhtu nedabbi, tas buhtu prett wisseem dabbas liskumeem, tas buhtu neprahrti, beidewigi! Swehta dabba, tu dohd man preefschihmi. Es darrischu ta fa mehneffis, — es frohdsneekam parradu ne-atdohschu.

R. Matfherneeks.

Mihlo Dohbelneek!

Tohs no Lewis pefohlitohs rakstus wehl ne-esmu dabbujis, laikam buhs man tohs suhtijis bes tafs ristigas addresses. Ja Tawi raksti sudduschi, tad par tam neko nebehda, jo flaweni raksti nefad nesudihus no fawchu peeminnas, tad tee arri tiktu pasaudenti. Bet us tam Tu warri palaistees, ja Tu man rakstus nefuhtis, tad es tohs nedabbuschu un man nebuhs ko preezatees.

Kad „Swingula un Brentscha brauzeenu us wisspahrigem-dseefmu fwehtleem” effi kreetni salassiees, tad atmett man jel ar tahdu graudinu no tabs gudribas, ko buhs is minnetahs grahmatinas fmehlees.

Pa Nihgu eet pa wezzam, tikkai las brauz, tee ne-eet. Swarrigus notiskumus newarru schinni raksta eelst, jo zittadi mannai wehstulei pa dauds swarra un to newarretu Lew pefuhtih.

Drikkehts un dabbujams pee bilschu- un grahmatu-drikkehtaja Ernst Plates, Nihga, pee Pehtera-basnizas.

Swehtdeenu mums buhs Latir. beedribā „pukku balle,” bet us balli warr arri zilweki no-eet, un fawchu buhs pulls, jo es arri tur no-eeschu.

Sweizini fawejus un ja manni gribbi sweizinah, tad raksti wehstuli

Tawam

Lahmneekam.

Smeeklu stabstinsch.

Rahds frohdsneeks tappa no fawas wezzas un nefussas feewas nokerts, tad tas pauchulaik fawas jaunas un fmuklas deenesia-meitas rubishu luhpas firsnigi butschoja. „Bet, wihrin, tas tad tas?” eesauzabs seewa; bet ahri apmeerinaja winau frohdsneeks, fazzidams: „Nekas seewin, es tik obstiju, woi Kristihne now pagrabbā allu dsehrusi.”

R. Matfherneeks.

Tautas dseemas.

I.

Sitt tanteeti felia wadsi
Sawā kahschu klehtinā!
Kad nenemī, kur pakahrī,
Muhs mahfinas wainadfinu?

Tautu dehla klehtinā
Besdibben awoitinsch,
Tur eesweedihs wainadfinu, —
Wairs muhschai neredschis!

Wainadfinis, tas bij fmags, —
To wolkaji dseedam'.
Balta mizze, ta irr weegla, —
To wallast raudadam'.

II.

Lihsti lihsti leetulin,
Lai aug' manna abbeliht, —
Kur pefeeschu swaina firgu,
Kur bahlina kummelin?

Pee swainischa mahsa manna,
Pee bahlina tautu meita.
Pee swainischa fehrsti gahj,
Né pee fawa bahlelin.

Zuhka, zuhka, ne mahschina,
Né bahlina lihgawin.
Kad es dewu Deew'palihgu,
Ku zuhjina aturfschka.

III.

Bahlia mannu bahrguliht,
Nenemm bahrgu lihgawin!
Weens buhs bahrgi, ohtris bahrgs,
Tad fainite nedfihwohe.

Es nefehtu griske druwu,
Kad ta balta noseedetu,
Es nenemtu lihgawinu,
Kad ta mihti nedfihwotu.

Es nelultu faines deht
Sawu jaunu lihgawin, —
Gaimiht' manna schim brihscham,
Lihgawina wissu muhschu.

A. Sp.

Atdildedams redaktehrs Ernst Plates.

No zensurek atwehlehts. Nihga, 2. August 1874.